

► HATUN KUTIPUSIYUS 2020 A. 2020.08.12 MON 15:00

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directorat-General
Balancing-Act

Correspondence: Dr. J. H. J. van Erp, Department of Psychiatry, University of Groningen, P.O. Box 30.001, 9700 RB Groningen, The Netherlands. Tel: +31 (0)93 3338391. Fax: +31 (0)93 3338392. E-mail: j.h.j.vanerp@azg.umcg.nl

Das Kennmerk
2019-00002153 12
Uw brief (Kennmerk)

Datum: 17 december 2019
Betreft: Compensatie ouders CAF 11 en gedane toezochten

Geachte Voorzitter,

Uw Kamer heeft bij de Regeling van werkzaamheden op donderdag 12 december jl. vragen gesteld over de door ouders ontvangen dossiers inzake de steunopvang van kinderopvoeringskosten. Met deze brief bid ik u de beantwoording van deze Kamer vragen aan en maak ik u de gelegenheid gebruik om ook in te gaan op een aantal bezorgingen dat voortvloeit uit het debat over de oplossing voor ouders in de CAF 12-zaak van 4 december jl. In deze brief zal ik uw Kamer achteraf nog eens informeren over de volgende onderwerpen:

- I. Voor eind 2019 CAF 11-ouders uitbetalen
- II. Einde aan a- of n-riets-benadering door proportioneel vaststellen
- III. Toelichting op informatie uit verslagen M- en W- verslagen
- IV. Kamervragen ouders/ouders kinderopvangtoeslagen (bijgevoegd)
- V. Rie naar de busket
- VI. Samenvattend alle acties op een rijtje

I. Voor eind 2019 CAF 11-ouders uitbetalen

De afgelopen periode heb ik al mogelijk te maken met de gedupeerde ouders in de CAF 11 vaak zo snel en volledig mogelijk te compenseren en nog voor eind 2019 grote onderdelen uit te betalen. In totaal ontvangt vandaag ongeveer 90% van de ouders een brief met een berekening. Ruim 200 ouders krijgen een bedrag tot maximaal € 10.000 en 100 ouders maximaal € 20.000. Het bedrag is gebaseerd op het advies van de Adviescommissie uit uitvoering toelating. Hierin zijn echter nog niet meegenomen de eventuele kosten voor juridische bijstand en de mogelijke schade als gevolg van verloop van bezettingen. Voor de compensatie van de CAF 11-ouders is het wel zo dat die het bedrag is nu, in 2019, geheel toe te rekenen. Het bedrag bestaat uit de verschuldigde schade van de eerste twee jaren van de CAF 11-ouders en de toelating. Het bedrag is gebaseerd op de toelating; bedrag correctiebetaling Toelating, forfaitair bedrag materiële - en immateriële schade en vergoeding voor de in rekening gebracht invloedschade. Ouders die de naar aanleiding van deze brief en de berekening de eer in staan, krijgen toelating, kunnen verzoeken om een persoonlijk gesprek. Hier kan de CAF 11-ouders worden geholpen met de CAF 11-ouders en de definitieve aan de ouders. Een 2019 ontvangen de definitieve ouders van de definitieve

compensatiebeschikking waarin alle elementen zijn opgenomen. Daar kunnen zij op dat moment nog bezwaar tegen maken.

Adviesraad-Deenast
Belastingdienst

De ouders ontvangen ook van mij een brief. Ik schrijf daarin dat het geldbedrag nooit aflos kan goedmaken en dat ik het oneens dat hen is aangeaan en het gevoel van medelevenheid naar ze al lang inwekken is verdwenen. Inloop op geen enkele manier kan weggenomen. Dat basof ik het aansta. Voor een klein deel van de ouders dat geen compensatie ontvangt, geldt het in situaties onafhankelijk is beoordeeld door de commissie van onafhankelijke deskundigen, conform de aanbevelingen van de Adviescommissie uitvoering toeslagen. De Adviescommissie heeft geoordeeld dat er in deze gevallen evident sprake is van het ontbreken van het recht op kinderopvangtoeslag of dat er wel het heel duidelijk verzoek (voor alle drie de toeslagkanten) geen reactie is gekomen. Deze commissie is voorts ingesleuteld en bestaat uit de heer Gees Schabas, mevrouw Diana van Hout en de heer René Rietse. Het instellingsbesluit is bijgevoegd. Ook deze ouders ontvangen van mij een brief.

Ons kenmerk
3016-0000215212

Indien ouders vragen hebben over de hoogte van de compensatie, worden ze uitgenodigd voor een persoonlijke toelichting op de berekening. In lijn met de motie Omtzigt c.s. zal Toeslagen bevorderen dat ouders eenvoudig en zonder tegenwerking hun recht kunnen halen.¹ De concrete uitvoering hiervan wordt momenteel uitgewerkt en uw Kamer ontvangt in het nieuwe jaar een brief hierover. Ook de ouders die niet een compensatie krijgen onderaan de lijn de gelegenheid gesteld om een persoonlijke toelichting te krijgen op de negatieve voorsaanleiding. Ook voor deze ouders geldt dat begin 2020 de definitieve beschikking volgt; waar tegen bezwaar kan worden gemaakt. Het bezwaar wordt mede beoordeeld door een onafhankelijke bezwaarschriftenadviescommissie die eveneens in mijn brief aan uw Kamer van 15 november is toegezegd.

Bij deze brief stuur ik uw Kamer ook de brieven zoals deze naar de ouders zijn gestuurd. Dit betreft een brief van Toeslagen en een brief van mij, voor zowel ouders die wel als die geen compensatie ontvangen.

II. Einde aan alles-of-niets-benadering door proportioneel vaststellen

Ik heb uw Kamer eerder laten weten dat ik samen met de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de alles-of-niets-benadering wil beëindigen en wil overgaan op een systeem waarbij het recht op kinderopvangtoeslag proportioneel wordt vastgesteld. Ook het rapport van de Adviescommissie uitvoering toeslagen en recente uitspraken van de Raad van State onderschrijven het belang hiervan.

Uw Kamer heeft in het verleden daarvan tijdens het plenaire debat van 4 december jl. de motie bijels c.s. aangenomen.² In deze motie verzoekt uw Kamer de regering nog voor het kerntekst een reactie te geven op de twee uitspraken van de Afdeling bestuursrechtpraak van de Raad van State van 23 oktober 2019. De twee uitspraken van 23 oktober betreffen een omslag in de jurisprudentie. De eerste uitspraak sluit aan bij de proportionele benadering die ik samen met de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wil doorvoeren binnen de kinderopvangtoeslag. De Raad van State heeft daar bij aangegeven dat Toeslagen Unnen het geldende rechtelijke kader de ruimte heeft om bij een gebodstijlke betaling van de kosten van kinderopvang tot een andere berekening van het recht

¹ Kamerstukken II, 2019/20, 31 666, nr. 551.

² Kamerstukken II, 2019/20, 31 666, nr. 356.

op kinderopvangtoeslag te komen dan vaststelling van dit recht op nihil. Hierbij dient binnen de kaders van de geldende wetgeving een afweging te worden gemaakt tussen alle relevante belangen. De uitspraak van de Raad van State betekent in dit geval dat Toeslagen de mogelijkheid krijgen om de hoogte van het recht op kinderopvangtoeslag proportioneel vast te stellen. De Raad van State heeft Toeslagen opgedragen binnen 26 weken uitvoering te geven aan de uitspraken.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst
Omschrijving
2015-0000215212

Toeslagen zal het recht op kinderopvangtoeslag proportioneel gaan vaststellen. Dit wordt uitgedrukt in bijvoorbeeld het salaris en in andere invulling van terugvorderingsrecht heeft tot en met 23 oktober 2019. In dit besluit is aangegeven hoe Toeslagen de kinderopvangtoeslag vaststelt wanneer een ouder over een berekeningsjaar de kosten van kinderopvang niet volledig heeft betaald. Het rekenvoorbeeld hieronder maakt duidelijk dat dit forse gevolgen heeft. In het voorbeeld neemt in plaats van een totale schuld van € 9.500 een maximale terugvordering van € 450.

Rekenvoorbeeld

Vulgaire wordt van het gezin met een brutojaarinkomen van € 30.000,- met een recht op kinderopvangtoeslag van 90% van de (maximale) uurprijs. Voor het rekenvoorbeeld is aangenomen dat de kosten voor de kinderopvang in totaal € 10.000,- bedragen. De ouders hebben een voorschot kinderopvangtoeslag ontvangen van € 9.000,- (90% van 10.000,-). De kinderopvangorganisatie heeft € 10.000,- gefactureerd, waarvan € 9.500,- door de ouders is voldaan, waardoor nog een restschuld aan de kinderopvangorganisatie van € 500,- overblijft. De Belastingdienst stelt daarom het recht op kinderopvangtoeslag vast op € 8.500,- (30% van € 9.500,-). In bijgevoegd conceptbesluit is het rekenvoorbeeld nader uitgewerkt.

(Proportioneel) vaststellen	oude werkwijze	nieuw resultaat
Totaal jaarinkomen ouders	30.000,-	30.000,-
Percentage recht opvangtoeslag	90%	90%
Factuurbedrag kinderopvang (eigenlijke kosten)	10.000,-	10.000,-
Gedeelte van de factuur dat is betaald	9.500,-	9.500,-
Ontvangen toelagovoorschot	9.000,-	9.000,-
Vastgestelde recht kinderopvangtoeslag	0	8.500,-
Maximale terugvordering	9.600,-	450,-

De tweede uitspraak van de Raad van State betekent dat Toeslagen bij het terugvorderingsbesluit de betrekken belangen moet afwegen en onder bijzondere omstandigheden van terugvordering kan afzien of het terug te vorderen bedrag kan matigen. De Raad van State heeft Toeslagen opgedragen binnen 26 weken uitvoering te geven aan de uitspraak. Deze uitspraak geldt niet uitsluitend de kinderopvangtoeslag, maar is van toepassing op alle inkomensafhankelijke regelingen die vallen onder de Awv. Ik heb de Belastingdienst opdracht gegeven de ruimere interpretatie van de wet door de Raad van State in de praktijk toe te

passen. De Belastingdienst doet dit in overleg met de toeslagdepartementen (ministeries Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties). Ik zal uw Kamer begin volgend jaar nader informeren over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan deze uitdaging. Daarbij besteed ik ook aandacht aan de vraag hoe om te gaan met oude gevallen.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst
Oms Kenmerk
3015-0000215212

III. Toelichting informatie uit verslagen NI Toeslagen

Tijdens het debat over CAF 11 van 4 december jl. heeft mevrouw Leijten gevraagd om de documenten waarnaar in tweets werd verwezen.³ In de tweets werd gerefereerd uit verslagen van het NI Toeslagen die voor alle medewerkers van de Belastingdienst toegankelijk zijn via de interne beeldscherm. De twee documenten waarnaar mevrouw Leijten vroeg, stuur ik als bijlage mee. Het gaat om:

1. Intern werkdokument "schrijnende gevallen". Een overzicht van verschillende uit de wet- en regelgeving voortvloeiende, voorbeelden van mogelijke "schrijnende gevallen". Dit overzicht is opgesteld in het verband van mijn brief van juni van het daaromvangende debat omzorgtaken vanuit de uitvoering richting beleidsverantwoordelijke ministerie gestuurd door te geven. Hierdoor worden knelpunten vroeger geïdentificeerd en kan het beleidsverantwoordelijke ministerie zijn afweging maken. De lijst zal de basis vormen om met de betrokken beleidsdepartementen overleg te voeren. De in het document voorkomende namen van betrokkenen en medewerkers zijn onleesbaar gemaakt.
2. Overzicht van alle toelag geselecteerde CAF-zaken. In het actuele overzicht zijn de CAF-namen, CAF-nummers, startjaren van onderzoek, betreffende toeslagen en de aanwezigheid van evaluatieverslagen aangegeven. De lijst telt op tot 167 toelag geselecteerde CAF-zaken. Voor een goed begrip van deze lijst, doe ik u daarbij tevens de gahabende definitie van CAF-zaken toelichten, die ook aan de ruidstereen tijds is verstrekt. De namen die verwijzen naar kinderopvangorganisaties of individuele medewerkers zijn onleesbaar gemaakt.

IV. Kamervragen ouders dossiers kinderopvangtoeslagen

Begrijpelijk naderop ouders over opvoeraagde dossieren kinderopvangtoeslagen

Het verzoek van de ouders die in Rotterdam hebben verzoekt om hun eigen complete individuele dossier Kinderopvangtoeslagen is niet goed afgewikkeld. Door het verstrekken van de dossiers met grote zwartopkleef stulden zonder daarbij een goede en persoonlijke uitleg te geven heeft dat bij de ouders geleid tot een gevoel van onvrede over de wijze waarop de dossiers zijn verstrekt. De dossiers voldeden daarmee niet aan de gestelde verwachting om antwoord te kunnen geven op de vele vragen van de ouders.

De intentie om dossiers van de ouders te voorzien van een persoonlijke toelichting heeft vorm gekregen door middel van een standaardbrief. Een echte persoonlijke toelichting vanuit Toeslagen had moeten plaatsvinden met het beschikbaar stellen van het dossier. De ouders en uw Kamer hebben hiervoor dan ook terecht vragen gesteld waar ik in de beantwoording en in deze bageledende brief nader op zal ingaan. Ik heb aangegeven dat Toeslagen met de ouders in gesprek dient te gaan,

³ <https://twitter.com/MinisterieSZW/status/1122291820168767232>
<https://twitter.com/MinisterieSZW/status/1122291820168767232>

om samen het dossier te bezien en om de vragen te beantwoorden. Ouders zijn dan toe in het lokale telefonisch bureau.

Inhoud dossiers

De Kamer heeft aan aantal vragen gesteld naar de samenstelling van de individuele ouderdossiers (naar de kinderopvangtoeslag). Bij de eerste agenten ouderdossiers die nu zijn opgeleverd, komt naar voren dat herzieningen of opzettelingen van kinderopvangtoeslagen verschillende oorzaken hebben gehad. Bij sommige ouders betrof het wijzigingen in de inkomensituatie of opvanguren waardoor het toeslagvoorschot na afloop van het jaar naar voren werd bijgesteld of was sprake van 'vagante' inkomensituatie. Bij anderen was sprake van een CAF-zaak en bij een derde categorie was sprake van een fraudeonderzoek. Bij de laatste twee categorieën bestaan de dossiers niet alleen uit documenten die betrekking hebben op de individuele situatie, maar ook uit stukken die zien op het onderzoek naar fraude. Het onderzoek naar fraude wordt uitgevoerd door de gemeenteraad. Vanuit de lokale gemeenteraad wordt de CAF-zaak opgeleverd aan de CAF-zaak en bij een derde categorie was sprake van een fraudeonderzoek. De vraagouders maakten nog geen onderdeel uit van het onderzoek van het CAF. Wel werden de bevindingen van dit onderzoek overgedragen aan Toeslagen, waarna ook onderzoek bij de betrokken vraagouders plaatsvond. In de fase van de beoordeling van de bewijsstukken is in het geval van een CAF-zaak ook het afgevoerd dat ouder een benodigde aanvraag oordeelde. De aanvraag verslaan zijn verslaan.

Het dossier dat aan de ouders is opgeleverd kan zowel uit individuele documenten bestaan, als uit documenten die gronddeels op andere dan heraf betrekking hebben. Dat betekent ook dat per dossier moeten worden beoordeeld of de institutionele voor ingenomenheid van fraudevermoeden, zoals deze is beschreven door de Adviescommissie uitvoering toeslagen, in deze individuele zaken zich heeft voorgedaan. Voor de CAF-zaken wordt hier onderzoek naar gedaan door de ADR.

Rotterdamse werkwijze bij het verzamelen van documenten

Voor het lekken van de documenten is de AVG en de AWR als uitgangspunt genomen. In deze gevallen is een formidabele tussenkomst van de lokale informatie verspreid, binnen de grenzen van de AWR (op de zaakbetreffende hebbende stukken). De dossiers zijn onder grote druk tot stand gekomen, waarbij ook rekening moest worden gehouden met de privacy van derden. Hierbij is zo zorgvuldig mogelijk te werk gegaan.

In de 13 dossiers is dezelfde werkwijze gehanteerd als het dossier dat onderdeel is van de uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 12 juli 2019. De rechtbank heeft geoordeeld dat Toeslagen het volledige dossier over het onderzoek bij een specifieke bureau, moet verspreiden met een verspreiden, zoals bedoeld in mijn brief van 22 augustus j.v. wil Toeslagen graag voldoen aan het oordeel van de rechter, maar heeft tevens een verantwoordelijkheid om vertrouwelijk met deze verspreiden van derden om te gaan. Het is de vraag hoe de uitspraak van de rechtbank zich verhoudt tot de geheimhoudingsplicht. Om die reden is uitsluitend op het onderzoek over de verspreiding van het volledige dossier hoger beroep ingesteld bij de Raad van State zodat voor alle toekomstige procedures duidelijkheid kan worden gegeven. Deze duidelijkheid is ook noodzakelijk voor de rechter die nuers hebben opgenomen in Rotterdam. In afwachting van die uitspraak is zowel in het Rotterdamse dossier als in deze 13 dossiers een gelijke versie verspreid.

Directe aanpak van betreffende

Om te maken
2019-000215212

* Kamerstukken II, 2018/19, 31066, nr. 513.

Fouten in de verstrekking van ouders en geslouterbureau zijn gemeld als datalek

In de verstrekte dossiers is ondanks de hierboven beschreven werkwijze in een beperkt aantal gevallen toch vertrouwelijke informatie terecht gekomen, zoals privacygevoelige gegevens van derden. Deze hadden moeten worden gelokt. Daar waar dit het geval is, is er een datalekmelding gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en waar nodig is het datalek ook gemeld aan de betrokkenen.

persoonsgegevens
beveiligingsdienst

Ons kenmerk
2016-0000215212

V. Blik naar de toekomst

Gedopeerde ouders uit de CAF 11-zaak krijgen dit jaar nog compensatie. Zodra meer bekend is over de mate waarin andere ouders gedopeerd zijn, waarvoor het eindrapport van de Adviescommissie uitvoering toelagen en het rapport van de AOT wordt afgericht, wil ik ook voor hen zorgen dat passie de compensatie plaatsvindt. Dat zal een groot herengedien en de Toelagenorganisatie. De heer Conner heeft mij laten weten zijn eindrapport in januari 2020 te publiceren.

Om voor alle getroffen ouders een zorgvuldige en snelle herstel mogelijke maken kies ik ervoor om naast de huidige organisatie van Toelagen een nieuwe projectorganisatie op te stellen. Deze projectorganisatie richt zich op de afwikkeling van zaken uit het verleden. Tevens zal worden gewerkt aan het omvormen van Toelagen naar een organisatie waarbij de menselijke maat als norm wordt gehanteerd.

Over de overgang van deze projectorganisatie wordt u in 2020 spoedig geïnformeerd. In de eerste fase zal de organisatie van Toelagen van Toelagen naar een organisatie worden omvormd. Hiermee heb ik samen met mijn collega van Sociale zaken en Verpleegkundigheid een begin gemaakt door de allereerste benadering te vervangen door het proportionaal vaststellen van de kinderopvoedingskosten. Bij al deze maatregelen zal, conform artikel 3.1 van de Grondwetartikel 2016, aandacht zijn voor de draagkracht en draagbaarheid van het beleid.

VI. Samenvattend: alle acties op een rijtje

De volgende acties openen:

1. Voor het einde van het jaar worden CAF 11-ouders zo snel en volledig mogelijk gecompenseerd.
2. De ouders worden persoonlijk benaderd en indien gemiddeld zal een gesprek plaatsvinden met Toelagen om vragen te beantwoorden. Dit zal ook gebeuren bij de 150 andere dossieraanvragen. Ook leidinggevenden binnen Toelagen zullen deelnemen aan deze gesprekken.
3. Het opzetten van een nieuwe projectorganisatie waarin door de inzet van (in de eerste fase) een substantieel meer capaciteit ingezet wordt voor de afwikkeling van zaken uit het verleden, zonder dat de dagelijkse werkzaamheden daardoor lijden.
4. Het omvormen van Toelagen tot een uitvoeringsorganisatie waarbij de menselijke maat als norm wordt gehanteerd. Een goed voorbeeld hiervan is het

stopzetten van de alloc-of-risico-benadering door over te gaan op proportioneel vaststellen.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

5. Uiteraard zal ook de compensatie van de ouders buiten CAF 1.1 zo spoedig mogelijk na publicatie van het eindrapport van de Adviescommissie schenking toelagen en de ADR worden opgepakt.

Ons Kennisnet
2015-0000215212

Hooachtend,

de staatssecretaris van Financiën.

Menno Snel